

5,8 km - 1 uur 56
Imstenraderbos

Natuurmonumenten

Wandelroute Imstenraderbos, bij Heerlen (geel)

Natuurgebied Imstenraderbos is Zuid-Limburg in het klein. Je vindt er oud bos, een droogdal, hellingbossen en vele landschapselementen. Geniet na een uitdagende klim van een adembenemend uitzicht over het dal en de stad. Op het gezang van de vogels na, heerst in het diepe bos een bijzondere stilte. Vlak bij de stad en toch een wereld van verschil!

Volg de gele route (paaltjes met gele band) die begint bij Boscafé de Admiraal (voorheen: La Diligence), waar we met de rug naar de ingang gaan staan en dan naar links gaan, de Zandweg vervolgen.

Update 10 juni 2024: De gele en rode route zijn onlangs gedeeltelijk gewijzigd. Op deze website zie je de juiste gele route. De paaltjes van zowel de gele als de rode route, en de informatiepanelen zijn ook ge-update.

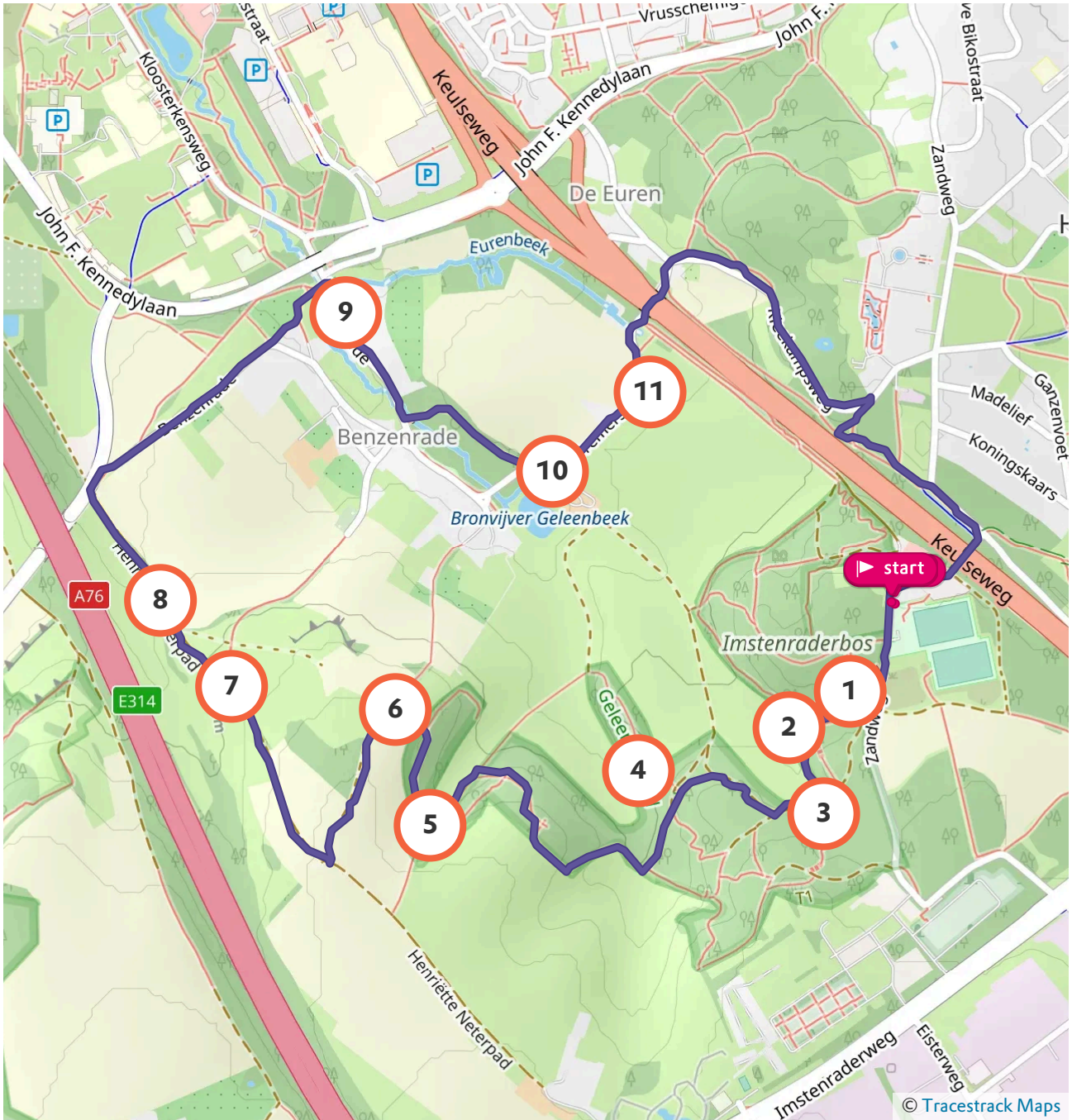
TIP: De paden kunnen modderig zijn (bospaden drogen langzamer op), dus is goed waterdicht schoeisel gewenst. Deze route is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen.

Waar kun je starten

Heerlen, Boscafé de Admiraal

Zandweg 179, 6419
PK Heerlen (LB)

1 Sprookjesbos

In dit fraaie, eeuwenoude loofbos spelen machtige beuken en zomereiken de hoofdrol. Dankzij de voedselrijke bodem en de hoge leeftijd van de bomen (sommige bomen stammen uit het einde van de 18e eeuw) staan hier waarschijnlijk de hoogste en meest majestueuze beuken van Nederland!

Het bos ligt op een steile helling van een erosiegeul, ook wel een grub genoemd.

Schat de leeftijd van een boom

Dat kan het beste aan de hand van een doorgezaagde stam van een boom. Om precies te weten hoe oud een boom is moet je namelijk het aantal jaarringen in de doorsnede van de stam tellen. Een jaarring bestaat uit een lichte en een donkere ring. De lichte ringen vormen zogenaamd voorjaarshout, in het voorjaar groeit een boom het snelst en daarom zijn die ringen ook meestal het breedst. De donkere ringen worden het zomerhout of late hout genoemd, deze ringen zijn veel smaller omdat de boom dan ook veel minder snel groeit.

Zelf meten

Een minder betrouwbare methode, maar die je wel zelf kunt gebruiken, is om de omvang van een boom te meten. Een beuk groeit op deze grond ongeveer 2 cm per jaar, dus als de omvang 2 meter is, is de boom ongeveer 100 jaar oud.

2 Aan de bosrand

Door de afwisseling van bos en weilanden maak je hier kans om dieren te spotten. Bij de poel komen bovendien regelmatig reeën drinken. Het weiland zelf is een ideaal jachtgebied voor buizerds en uilen, waaronder de bosuil en ransuil. In het bos huizen meerdere soorten vleermuizen. Op de akkers, graslanden en in landschapselementen zoals graften en (meidoorn)hagen kun je vogels tegenkomen, zoals de patrijs, grauwe klauwier en grasmus.

3 Sparren

Het Imstenraderbos is oorspronkelijk een eiken- en beukenbos met ondergroei van onder andere hulst. Die samenstelling is redelijk uniek in Nederland. Maar op deze plek kijk je naar een aantal dode sparren, die zijn aangetast door een keversoort. Het ziet er misschien wat mistroostig uit, maar Natuurmonumenten laat deze afstervende sparren zoveel mogelijk staan als voedselbron en nestplek voor vleermuizen en spechten.

4 Natuur en cultuurhistorie

Kijk eens naar links over het weiland en dan vooral naar de rechter helling. Daar heeft Natuurmonumenten begin 2015 het bos gedund. We hebben vooral Amerikaanse eik en sparren uit de bosrand gehaald. Dit zijn boomsoorten die hier oorspronkelijk niet voorkomen. Op de open plekken planten we inheemse bomen, waardoor een gemengd bos ontstaat. Zo ontstaat er in het bos meer biodiversiteit. Hoe meer verschillende soorten planten en dieren, hoe beter de omstandigheden als voedsel-, nest- of schuilplek. Het bos wordt ook meer open, zodat zonlicht de bosbodem kan bereiken en voorjaarsbloemen weer een betere groeikans krijgen.

Villa en kasteel

Met wat geluk kun je ook nog een glimp opvangen van Villa Imstenrade. De villa is in 1908 door een rijke scheepsreder gebouwd, maar in de veertiende eeuw lag in Imstenrade al een kasteel. Het Imstenraderbos was het jachtbos van de landheer. Het kasteel stond er nog in de 17e eeuw, toen landheer Graaf de Loë hier woonde. Nu zijn er nog grensstenen die uit die tijd stammen; het kasteel is in de loop der tijd verdwenen.

Herkomst van Imstenrade

De naam Imstenrade betekent 'ontginning rond een stenen gebouw' ("Im Stein") en geeft aan dat het een oud landbouwgebied is. In de hellingen werd vroeger op kleine schaal kalk, leem en grind gewonnen.

5 Speur naar roofvogels

Ga even op de bank zitten en geniet van het uitzicht op de wei. De kans is groot dat je hier een buizerd hoort of -nog mooier- ziet! Deze imposante roofvogel is hier vaak op jacht naar kleine zoogdieren, zoals muizen die zich in het weiland ophouden. Zittend op de tak van een hoge boom of zwevend hoog in de lucht loert hij naar zijn prooi. Afstand is voor de buizerd geen enkel probleem want hij ziet acht keer beter dan wij en zelfs van grote hoogte ziet hij iedere beweging in het gras.

6 Zicht op Heerlen

Bij de picknickplaats heb je een prachtig uitzicht op de stad en verder. Bij helder weer zie je iets naar links kijkend in de verte schoorstenen en koeltorens van Sabic, van het vroegere DSM. Die fabrieken staan in het Maasdal ongeveer 25 kilometer hier vandaan. Het feit dat we van hieruit zo ver kunnen kijken wijst op een van de belangrijkste kenmerken van het Zuid-Limburgs landschap: de hoogteverschillen. Het is een terrassen-landschap, uitgesleten door de prehistorische Maas die hier vlak bij gestroomd heeft, maar zich in de loop van de tijd steeds verder naar het Westen verplaatst heeft. In Zuid-Limburg is vrijwel geen plek waar de Maas zijn grind niet heeft achtergelaten.

7 De A76

De snelweg A76 snijdt het natuurgebied doormidden en daardoor is het Imstenraderbos geheel gescheiden geraakt van het voorjaarsbos op de Putberg, waar orchideeën voorkomen.

In dit gebied komen ook een paar geologische breuken voor zoals de Benzenraderbreuk en de Kunraderbreuk. De laatste is goed herkenbaar in het landschap: aan de overkant van de weg is een vrij steile helling te zien die nog een overblijfsel is van die breuk. Door die breuken kwamen de kalkformaties in dit gebied aan de oppervlakte. Door deze makkelijke winning kon tussen de twee wereldoorlogen een levendige industrie van kalkbranderijen ontstaan. Restanten van de kalkovens zijn nog aan de overkant van de snelweg te zien. Tussen de twee natuurgebieden ligt onder meer een wildtunnel, waar bijvoorbeeld dassen gebruik van maken.

8 Witsen en dassen

We lopen hier in de Witsegracht: een fraaie holle weg waar in vroeger waarschijnlijk veel jonge twijgen van wilgen ("witsen") hebben gestaan. De vakken die zo kenmerkend zijn voor vakwerkhuisen werden o.a. gevlochten met deze witsen.

Wildtunnel

De das heeft hier zijn huis gemaakt en dat is te zien aan de grond die verplaatst wordt en aan de wildwissels die in het gras herkenbaar zijn. Ook is er een dassentunnel gemaakt onder de A76 door naar de Putberg. Het is een belangrijke ecologische verbinding naar het Mergelland!

9 Bij de Geleenbeek

Zin in een tussenstop? Bij 't Koffiehuuske in het gehucht Benzenrade kun je prima terecht. Je kunt hier genieten van een fraai dorpsgezicht dat lijkt te stammen uit lang vervlogen jaren. De Geleenbeek meandert hier door een weiland met fraaie hoogstamfruitbomen. Aan de vorm van de bomen kun je de soort herkennen: een rond takkengestel is van de appel en een meer driehoekige vorm is van de peer.

Heldere beek

De Geleenbeek kent een bewogen historie. De Romeinen noemde de beek Glana, wat 'helder' betekent en dat zal in die tijd ook best het geval zijn geweest. Maar in de 20e eeuw werd er steeds meer in geloosd: rioolwater en water waarmee kolen gewassen werden. Zo veranderde de eens 'heldere beek' in een open riool. Om dat stinkende water snel te lozen werd de Geleenbeek in beton gegoten en hier en daar overkluisd. Gelukkig doet het Waterschap nu weer alle moeite om de beek weer ruimte te bieden en zo zijn natuurlijke karakter terug te geven. Ook is de waterkwaliteit ondertussen weer sterk verbeterd!

10 Oude boerderij

De Benzenraderhof is een oude boerderij, gebouwd op de fundamenten van een Romeinse villa. De boerderij maakte onderdeel uit van Kasteel Benzenrade, dat lag op een eilandje in de vijver ten westen van de boerderij. Het kasteel en de Benzenraderhof waren in bezit van het geslacht Van Bensenrade. Al in 1281 wordt een Bercholphus van Bensenrade genoemd! Een gedeelte van een 13e eeuwse mergelmuur is nog te zien in een van de huidige stallen. Tegenwoordig is de boerderij eigendom van die familie Huijnen die in de omgeving biologische landbouw bedrijft. De Geleenbeek ontspringt hier onder een kelder van de boerderij.

11 Tot slot

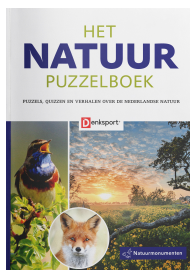
We lopen over de Bremersweg, het viaduct van de N281 onderdoor, daarna houden we rechts aan. Loop goed aan de kant van de weg, het is een bochtige en heuvelachtige weg waar ook auto's rijden. Als je bijna boven komt, houd je rechts het bospaadje aan en loop je richting de parkeerplaats terug. We hopen dat je hebt genoten van de wandeling!

Word nu ook lid

Sluit je net als 968.000 anderen aan bij Natuurmonumenten. Je beschermt niet alleen de natuur in Nederland, maar je ontvangt ook een welkomstpakket en alle ledenvoordelen.

nm.nl/de-natuur-in/word-lid

Nieuw: Het Natuur Puzzelboek

Het Natuur Puzzelboek: een boek van 160 pagina's vol puzzels, verhalen en weetjes over de natuur in Nederland. Leuk om zelf mee aan de slag te gaan of om cadeau te geven. Je bestelt 'm op

nm.nl/puzzelboek